

6. Domácnosti

6.1. Struktura domácností

Většina bytových domácností je tvořena jednou hospodařící domácností

V Jihomoravském kraji bylo ke dni sčítání celkem 443,4 tisíc bytových domácností. Celkem 94,9 % bytových domácností tvořila 1 hospodařící domácnost, ve 4,7 % bytových domácnostech byly 2 hospodařící domácnosti a v 1 861 bytech (0,4 % bytových domácností) vedle sebe hospodařily 3 a více domácností. Bytové domácnosti s více hospodařícími domácnostmi jsou spíše výsadou menších obcí. V obcích od 20 tisíc do 50 tisíc obyvatel tvořily 4,3 % a v Brně (skupina nad 50 tisíc obyvatel) 4,4 % celku. Naproti tomu v obcích od 500 do 999 obyvatel a od 1 tisíc do 5 tisíc obyvatel to bylo 6,0 % a 6,1 %. Z SO ORP Jihomoravského kraje byl podíl bytových domácností s více hospodařícími domácnostmi nejvyšší v SO ORP Židlochovice a Šlapanice (oba 7,2 %), nejnižší v SO ORP Moravský Krumlov (4,3 %) a v Brně (4,4 %).

Tab. 6.1.1 Základní údaje o hospodařících domácnostech

	Hospodařící domácnosti celkem	v tom						
		rodinné domácnosti				nerodinné domácnosti		
		celkem	v tom tvořené			celkem	v tom	
			1 rodinou	2 rodinami	3 a více rodinami		domácnosti jednotlivců	vícečlenné nerodinné domácnosti
Počet domácností	473 520	306 165	295 668	10 390	107	167 355	145 117	22 238
%	100,0	64,7	96,6	3,4	0,0	35,3	86,7	13,3
Počet členů domácností	1 144 994	943 795	887 766	55 203	826	201 199	145 117	56 082
Průměrný počet členů	2,42	3,08	3,00	5,31	7,72	1,20	1,00	2,52

Hospodařící domácnosti v kraji ...

V době sčítání bylo v kraji 473,5 tisíc hospodařících domácností, z tohoto počtu bylo 64,7 % rodinných domácností a 35,3 % nerodinných domácností. Počet hospodařících domácností byl 4. nejvyšší mezi kraji a tvořil 10,8 % celku ČR. Podíl nerodinných domácností byl ve srovnání s průměrem ČR nižší o 2,1 bodu.

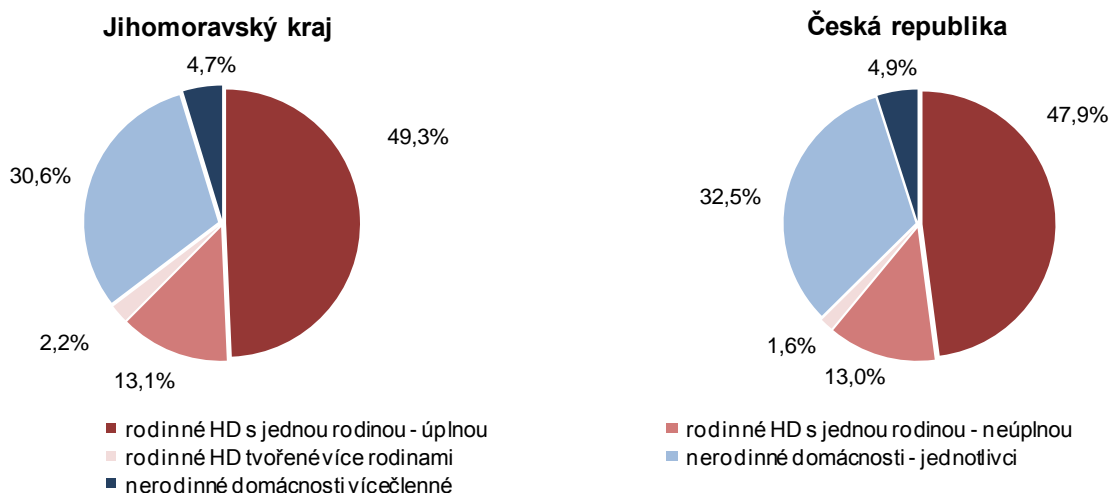
... tvoří rodinné domácnosti ...

Struktura 306,2 tisíc rodinných domácností byla složena ze 76,3 % domácností tvořených jednou úplnou rodinou, z 20,3 % domácností tvořených jednou neúplnou rodinou a z 3,4 % rodinných domácností tvořených dvěma a více rodinami.

... a nerodinné domácnosti

V nerodinných domácnostech, jichž bylo v kraji 167,4 tisíc, převládaly domácnosti jednotlivců (86,7 % celku), vícečlenné nerodinné domácnosti tvořily 13,3 % počtu nerodinných domácností.

Graf 6.1 Struktura hospodařících domácností

pozn.: HD = hospodařící domácnosti

Průměrný počet členů hospodařících domácností je mezi kraji 3. nejvyšší

V hospodařících domácnostech žilo 1,1 milionu osob, jedna hospodařící domácnost v kraji tak měla v průměru 2,42 členů (spolu s Pardubickým a Středočeským krajem 3. nejvyšší počet mezi kraji, v ČR 2,34). Nejmenší počet členů měly vlivem vysokého počtu domácností jednotlivců nerodinné domácnosti (v průměru 1,20 členů), nejvíce samozřejmě rodinné domácnosti tvořené 3 a více rodinami, kde bylo v průměru 7,72 členů.

Tab. 6.1.2 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a počtu členů

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	473 520	5 684	24 180	47 127	115 289	53 472	53 606	174 162
v tom podle počtu členů (%):								
1	30,6	29,0	25,5	24,2	24,8	29,4	32,1	37,0
2	29,1	27,4	26,7	26,1	26,9	29,3	30,8	31,2
3	18,0	16,1	18,0	18,6	19,0	18,6	18,7	16,7
4	15,7	16,7	18,7	20,1	19,9	16,6	14,1	11,4
5 a více	6,6	10,8	11,0	11,0	9,4	6,1	4,3	3,7

Nejvyšší průměrný počet členů hospodařících domácností je v obcích od 200 do 999 obyvatel

Z pohledu velikostních skupin obcí v kraji byl nejvyšší průměrný počet členů hospodařících domácností v obcích od 500 do 999 obyvatel a od 200 do 499 obyvatel (2,73, resp. 2,69 členů), nejnižší byl v Brně (2,16) a v obcích od 20 do 50 tisíc obyvatel (okresní města - 2,30). Zatímco v obcích od 200 do 999 obyvatel mělo 11,0 % hospodařících domácností 5 a více členů, v Brně to bylo jen 3,7 % a v okresních městech 4,3 % hospodařících domácností. Ve správních obvodech ORP byl nejvyšší průměrný počet členů hospodařících domácností zjištěn v SO ORP Hustopeče (2,70) a Pohořelice (2,68), nejnižší kromě Brna v SO ORP Blansko (2,46), SO ORP Vyškov a Znojmo (oba 2,50).

Struktura hospodařících domácností v Brně se od ostatních velikostních skupin obcí zásadně liší

Přehledná struktura hospodařících domácností v kraji podle velikostních skupin obcí je obsahem tabulky 6.1.3. Na jedné straně je takřka dominantní postavení Brna, jako zástupce největší velikostní skupiny – s výjimkou podílu domácností tvořené jednou neúplnou rodinou zde byla vždy nejvyšší či nejnižší hodnota podílu vybraných kategorií. Na druhém pólu ale nejsou, jak by se dalo očekávat, nejmenší obce do 199 obyvatel, ale ve většině případů jsou to obce s počtem obyvatel od 500 do 999.

Tab. 6.1.3 Hospodařící domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Hospodařící domácnosti	473 520	5 684	24 180	47 127	115 289	53 472	53 606	174 162
v tom (%):								
rodinné domácnosti tvořené:								
jednou úplnou rodinou	49,3	53,1	56,1	57,0	56,5	51,6	47,2	41,3
jednou neúplnou rodinou	13,1	11,6	11,6	11,9	12,3	13,5	14,8	13,6
dvěma a více rodinami	2,2	3,3	3,7	3,9	3,3	2,0	1,5	1,1
domácnosti jednotlivců	30,6	29,0	25,5	24,2	24,8	29,4	32,1	37,0
vícečlenné nerodinné domácnosti	4,7	3,0	3,1	3,0	3,0	3,5	4,5	7,0

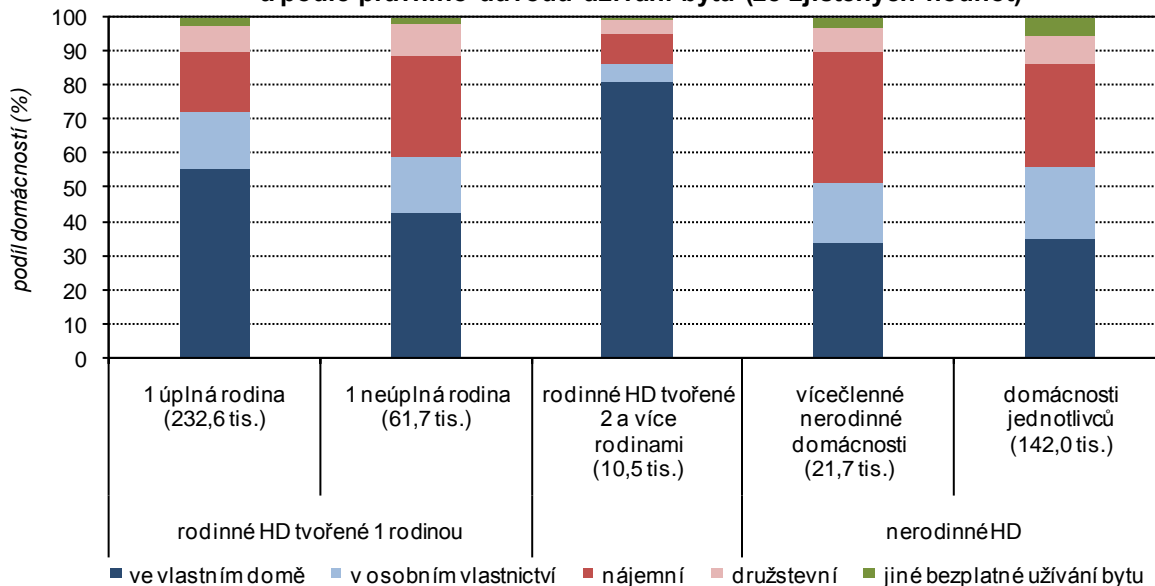
Brno se strukturou hospodařících domácností vymyká i ve srovnání s ostatními SO ORP

Ve správních obvodech ORP v kraji se podíl hospodařících domácností tvořených jednou úplnou rodinou pohybuje (kromě Brna s 41,3 %) od 50,8 % v SO ORP Znojmo po 56,5 % v SO ORP Hustopeče. Podíl hospodařících domácností tvořených jednou neúplnou rodinou se pohybuje v rozmezí 11,5 % v SO ORP Šlapanice po 14,3 % v SO ORP Mikulov. Podíl hospodařících domácností tvořených dvěma a více rodinami se pohybuje (kromě Brna s 1,1 %) od 2,1 % v SO ORP Kuřim po 4,0 % v SO ORP Pohořelice. Nejvyšší podíl domácností jednotlivců mezi hospodařícími domácnostmi byl kromě Brna s 37,0 % v SO ORP Znojmo (29,1 %), nejnižší pak v SO ORP Hustopeče (24,6 %). Obdobně nejvyšší podíl vícečlenných nerodinných domácností byl kromě Brna se 7,0 % v SO ORP Znojmo (3,9 %), nejnižší pak v SO ORP Veselí nad Moravou (2,4 %).

Ve třetině hospodařících domácností není ekonomicky aktivní člen domácnosti

Z 1,1 mil. osob v hospodařících domácnostech v kraji bylo 568,0 tisíc osob (49,6 %) ekonomicky aktivních, na jednu hospodařící domácnost tak připadlo v průměru 1,20 ekonomicky aktivních členů. Z celkového počtu hospodařících domácností v kraji bylo 142,0 tisíc domácností (30,0 % celku), v nichž nebyl žádný ekonomicky aktivní člen domácnosti. Z tohoto počtu bylo více než polovina domácností jednotlivců (78,0 tisíc, tj. 55,0 %).

Graf 6.2 Hospodařící domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle právního důvodu užívání bytu (ze zjištěných hodnot)

pozn.: HD = hospodařící domácnosti

Většina hospodařících domácností v kraji bydlí v bytech

Celkem 99,0 % hospodařících domácností v kraji bydlí v bytech, pouze 1,0 % domácností bydlí mimo byty a v zařízeních. Ovšem zatímco u rodinných domácností mimo byty bydlí pouze 0,4 % domácností, u domácností jednotlivců je to 2,2 % a u vícečlenných nerodinných domácností 2,3 % domácností.

6.2. Rodinné domácnosti

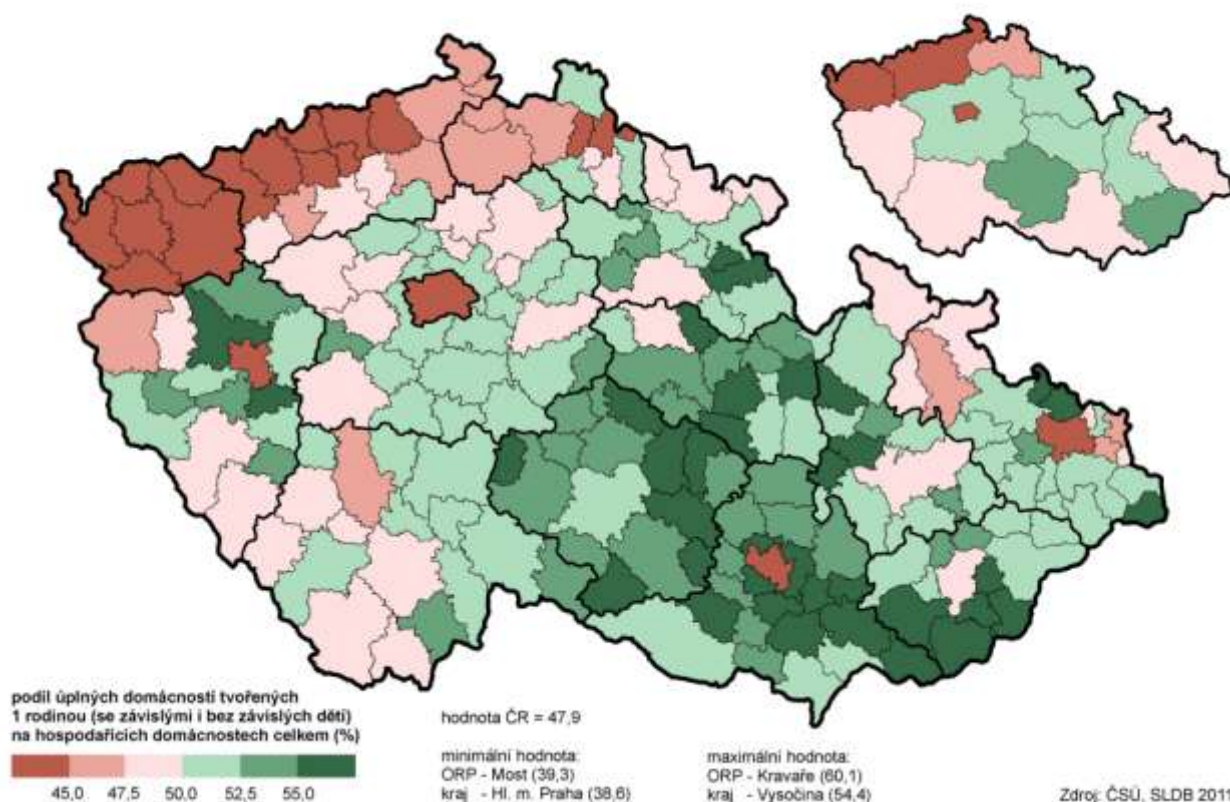
Převaha domácností tvořených jednou rodinou

Z 306,2 tisíc hospodařících rodinných domácností v Jihomoravském kraji bylo 295,7 tisíc domácností, tj. 96,6 %, tvořeno jednou rodinou, 10,4 tisíc domácností (3,4 %) dvěma rodinami a 107 rodinných domácností tvořilo 3 a více rodin. Rodinná domácnost v kraji měla v průměru 3,08 členů. V závislosti na počtu rodin, které hospodařící domácnost tvoří, rostl i průměrný počet členů domácnosti. Domácnost tvořená 1 rodinou měla v průměru 3,00 členů, domácnost tvořená 2 rodinami 5,31 členů a v domácnosti tvořené 3 a více rodinami bylo v průměru 7,72 členů.

Tab. 6.2.1 Rodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a podle typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Rodinné domácnosti	306 165	3 868	17 275	34 341	83 194	35 906	34 008	97 573
v tom:								
tvořené 1 rodinou	295 668	3 681	16 369	32 486	79 337	34 836	33 221	95 738
úplné rodiny	233 525	3 021	13 563	26 860	65 185	27 605	25 296	71 995
v tom (%):								
se závislými dětmi	41,6	38,4	42,4	44,1	44,3	42,0	39,5	38,8
bez závislých dětí	58,4	61,6	57,6	55,9	55,7	58,0	60,5	61,2
neúplné rodiny	62 143	660	2 806	5 626	14 152	7 231	7 925	23 743
v tom (%):								
se závislými dětmi	48,6	35,2	41,4	41,9	43,4	50,0	53,3	52,5
bez závislých dětí	51,4	64,8	58,6	58,1	56,6	50,0	46,7	47,5
tvořené 2 a více rodinami	10 497	187	906	1 855	3 857	1 070	787	1 835

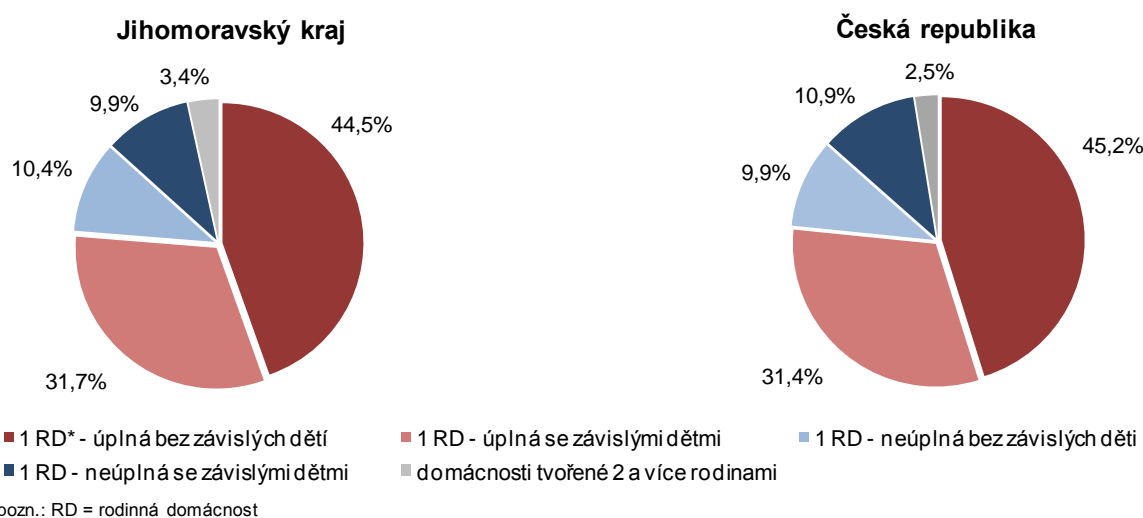
Úplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Téměř polovinu domácností tvořených 1 rodinou tvoří úplné rodiny

Podíl úplných rodin domácností tvořených 1 rodinou (se závislími i bez závislých dětí) na hospodařících domácnostech v Jihomoravském kraji dosáhl pouze 49,3 % (8. nejvyšší podíl mezi kraji). Jak je patrné z kartogramu, u 20 správních obvodů ORP v kraji sice přesahoval podíl úplných rodin 50 % (v 9 SO ORP byl podíl vyšší než 55 %), ovšem v Brně, ve kterém žije 36,8 % krajského počtu hospodařících domácností, podíl úplných rodin činil pouze 41,3 %.

Graf 6.3 Struktura rodinných domácností

U úplných rodin je více rodin bez závislých dětí

Z 295,7 tisíc hospodařících domácností tvořené 1 rodinou bylo 233,5 tisíc úplných rodin a 62,1 tisíc neúplných rodin (79,0 % a 21,0 %). Zatímco u úplných rodin převažují rodiny bez závislých dětí – tvoří 58,4 %, u neúplných rodin je poměr téměř vyrovnaný – 51,4 % rodin bez závislých dětí a 48,6 % se závislími dětmi.

Struktura rodinných domácností je obdobou průměru ČR Struktura rodinných domácností v Jihomoravském kraji se od struktury ČR liší jen nepatrně (graf 6.3), rozdíl nedosahoval ani hranice 1 procentního bodu s výjimkou podílu neúplných rodin se závislými dětmi (rozdíl 1,0 bodu).

Tab. 6.2.2 Rodinné domácnosti bydlící v bytech podle typu domácnosti a podle typu bytu, právního důvodu užívání a velikosti bytu

	Celkem	v tom hospodářcí domácnosti tvořené								2 a více rodinami
		1 rodinou								
		úplné rodiny				neúplné rodiny				
		celkem	s počtem závislých dětí			celkem	s počtem závislých dětí			
0	1		2 a více	0	1		2 a více			
Rodinné domácnosti bydlící v bytech	304 860	232 622	135 812	45 081	51 729	61 745	31 786	20 856	9 103	10 493
z toho podle typu bytu (%):										
byty standardní	96,1	97,0	96,9	95,7	98,4	92,6	93,0	90,7	95,4	98,6
byty se sníženou kvalitou	2,8	2,3	2,3	3,2	1,3	5,0	5,1	5,9	2,8	1,1
z toho podle právního důvodu užívání bytu (%):										
ve vlastním domě	51,4	53,4	51,8	50,2	60,2	39,1	45,3	30,8	36,3	79,6
v osobním vlastnictví	15,6	16,2	17,6	15,9	12,6	15,2	14,6	16,3	14,9	5,1
jiné bezplatné užívání bytu	2,2	2,4	2,7	1,8	2,3	1,9	1,7	1,9	2,6	0,8
nájemní	18,5	16,7	16,8	18,2	15,3	26,9	23,1	31,1	31,0	8,7
družstevní	7,5	7,3	7,1	8,4	7,0	8,6	8,0	9,2	9,2	3,6
z toho podle počtu obytných místností bytu (%):										
1	2,1	1,8	2,1	1,6	1,1	3,6	3,1	4,4	3,7	1,2
2	7,2	6,4	7,4	6,3	3,9	11,0	9,5	13,5	10,6	2,3
3	21,9	21,4	24,0	20,1	15,9	25,6	26,1	25,6	23,8	10,4
4	31,0	32,0	32,2	31,9	31,5	28,6	30,0	26,0	29,5	23,9
5 a více	33,6	35,1	30,9	35,5	45,6	23,2	24,5	19,8	26,6	60,6

Podíl neúplných rodin se závislými dětmi je vyšší ve větších obcích Mezi rodinnými domácnostmi tvořenými 1 rodinou v kraji bylo 30,2 tisíc neúplných rodin se závislými dětmi, což bylo 10,2 % domácností tvořených 1 rodinou (4. nejnižší podíl mezi kraji). Podíl neúplných rodin se závislými dětmi z počtu rodinných domácností roste se zvyšující se velikostí skupinou obce, v obcích do 199 obyvatel podíl činil 6,3 %, ovšem v Brně již 13,0 %. Ve správních obvodech ORP byl nejnižší podíl zjištěn v SO ORP Hustopeče (6,9 %) a Kyjov (7,5 %), nejvyšší kromě Brna v SO ORP Znojmo (10,3 %) a Vyškov (9,7 %).

Tab. 6.2.3 Domácnosti tvořené 1 rodinou podle typu rodiny a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	v tom					
		úplné rodiny			neúplné rodiny		
		celkem	v tom		celkem	v tom	
			bez závislých dětí	se závislými dětmi		bez závislých dětí	se závislými dětmi
Domácnosti tvořené 1 rodinou	295 668	233 525	136 389	97 136	62 143	31 929	30 214
v tom ekonomická aktivita osoby v čele domácnosti (%):							
ekonomicky aktivní	67,6	69,5	51,2	95,2	60,8	42,5	80,0
v tom:							
zaměstnaná	63,0	65,6	47,6	90,8	53,3	38,1	69,4
nezaměstnaná	4,6	3,9	3,5	4,4	7,5	4,5	10,7
ekonomicky neaktivní	29,4	28,0	46,1	2,7	34,3	53,3	14,3
ekonomická aktivita nezjištěna	3,0	2,5	2,8	2,1	4,9	4,2	5,7

Téměř 70 % úplných rodin má vlastní bydlení, ... V bytech bydlí 304,9 tisíc rodinných domácností, většina v bytech standardních. Pouze 8,5 tisíc domácností (z toho 36,7 % neúplných rodin) obývá byty se sníženou kvalitou (2,8 % celku). Ve struktuře členění podle právního důvodu

... u neúplných rodin více než polovina

užívání bytu rodinných domácností u úplných rodin tvoří nadpoloviční většinu bytů ve vlastním domě (spolu s byty v osobním vlastnictví 69,6 %), u neúplných rodin tvoří byty ve vlastním domě pouze dvě pětiny bytů (spolu s byty v osobním vlastnictví 54,3 %).

Rozdíly v bydlení úplných a neúplných rodin

Vzhledem k vysokému podílu bytů ve vlastním domě mají téměř dvě třetiny bytů, v nichž žijí rodinné domácnosti tvořené jednou rodinou, 4 a více obytných místností. I u počtu obytných místností je zřetelný rozdíl v úrovni bydlení domácností úplných a neúplných rodin – 1 nebo 2 obytné místnosti mělo pouze 8,2 % bytů obývaných úplnými rodinami, ovšem u neúplných rodin tento podíl dosáhl 14,6 %.

Tab. 6.2.4 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	Celkem	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	jiné bezplatné užívání	nájemní	družstevní
Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - manželské páry a faktická manželství bydlící v bytech	232 148	53,4	16,2	2,4	16,7	7,3
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:						
zaměstnaní	152 304	53,9	15,7	1,8	17,0	8,1
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	111 346	51,8	16,8	1,7	17,8	8,8
zaměstnavatelé	9 709	64,6	12,5	1,8	11,7	5,0
osoby pracující na vlastní účet	26 453	58,8	12,9	2,1	15,7	6,6
ostatní vč. nezjištěno	4 796	52,9	13,9	2,0	17,4	6,4
nezaměstnaní	8 983	50,1	12,8	1,7	23,2	7,8
ekonomicky neaktivní	65 080	53,9	18,0	4,0	14,8	5,6
ekonomická aktivita nezjištěna	5 781	39,7	12,3	1,5	18,7	5,2

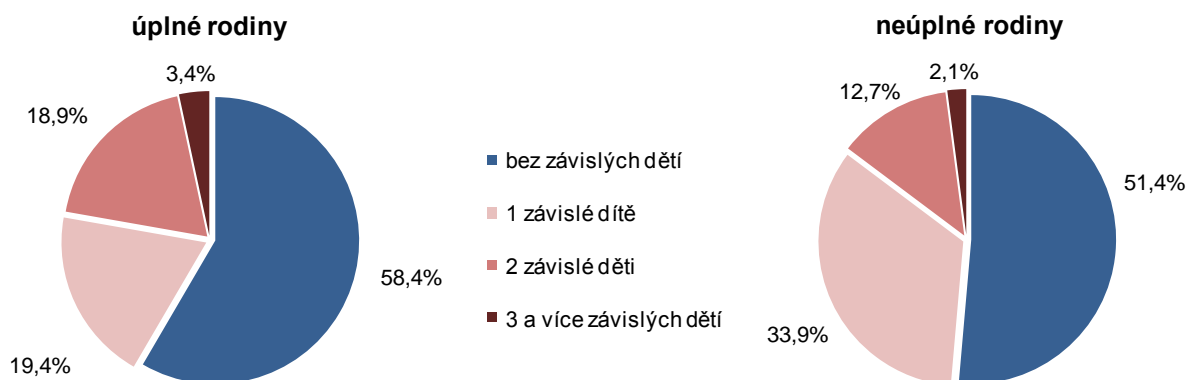
Pouze polovina neúplných rodin má v čele domácnosti ekonomicky aktivní osobu

V čele 69,5 % domácností tvořených úplnými rodinami stála ekonomicky aktivní osoba. Znatelně vyšší podíl ekonomicky aktivní osoby v čele domácnosti byl u rodin se závislými dětmi – u úplných dosáhl dokonce 95,2 %, u neúplných 80,0 %. Naproti tomu u rodin bez závislých dětí, zejména u neúplných rodin, byl vysoký podíl domácností v čele s ekonomicky neaktivní osobou (53,3 %).

Byty ve vlastním domě mají tři pětiny domácností zaměstnavatelů

V tabulce 6.2.4, na rozdíl od údaje v tabulce 6.2.2, není v celkovém počtu domácností tvořených 1 rodinou bydlící v bytech započteno 474 domácností registrovaných či faktických partnerství. Spíše zajímavostí vyplývající z této tabulky je vysoký podíl právního užívání bytu ve vlastním domě domácností, v jejichž čele je osoba v postavení zaměstnavatele (64,6 %) v protikladu s podílem 50,1 % u domácností, v jejichž čele je osoba nezaměstnaná.

Graf 6.4 Struktura domácností tvořených 1 rodinou podle počtu závislých dětí

Charakteristiky manželských párů a faktických manželství se podobají u podílu rodin bez závislých dětí, ...

Z 233,5 hospodařících domácností tvořené 1 úplnou rodinou bylo 210,0 tisíc manželských párů (89,9 %), 23,0 tisíc faktických manželství (9,9 %) a 474 registrovaných a faktických partnerství. Charakteristiky manželských párů se v některých případech neodlišují od charakteristik faktických manželství. Podíl párů bez závislých dětí je téměř shodný - 58,4 % u manželských párů a 58,1 % u faktických manželství.

... ale liší se u podílu rodin se závislými dětmi a ve věkové struktuře žen

Jedno závislé dítě mělo 18,7 % a 2 a více dětí 22,9 % manželských párů, kdežto u faktických manželství je to podíl 25,7 %, resp. 16,2 %. Podstatný rozdíl je však ve věkové struktuře párů podle věku ženy. Zatímco u faktických manželství je téměř u poloviny párů (49,6 %) žena ve věku do 34 let a u 19,6 % párů žena ve věku 50 a více let, u manželských párů je poměr opačný – více než u poloviny párů je žena ve věku 50 a více let (50,9 %) a ve věku do 34 let je žena pouze u 15,6 % manželských párů.

Tab. 6.2.5 Domácnosti tvořené 1 úplnou rodinou - faktická manželství podle věku ženy, počtu závislých dětí a rodinného stavu partnerů

	Celkem		z toho podle věku ženy (%)				
	počet	%	15 - 24	25 - 34	35 - 39	40 - 49	50 a více
Faktická manželství	23 005	100,0	9,1	40,5	14,7	16,1	19,6
v tom podle počtu závislých dětí:							
bez závislých dětí	13 370	58,1	11,9	37,0	5,6	13,7	31,7
1 dítě	5 905	25,7	7,1	47,3	21,5	20,0	4,0
2 děti	3 172	13,8	2,2	43,1	35,4	18,2	1,0
3 a více dětí	558	2,4	1,3	36,6	41,9	19,5	0,7
z toho podle rodinného stavu:							
muž i žena svobodní	9 865	42,9	18,9	67,9	9,9	2,5	0,7
muž svobodný, žena vdaná	119	0,5	4,2	35,3	19,3	22,7	18,5
muž svobodný, žena rozvedená nebo ovdovělá	2 573	11,2	0,4	23,3	27,2	28,3	20,8
muž ženatý, žena svobodná	137	0,6	10,2	59,1	14,6	12,4	3,6
muž ženatý, žena vdaná	1 929	8,4	0,9	18,7	15,8	24,0	40,6
muž ženatý, žena rozvedená nebo ovdovělá	233	1,0	0,0	15,0	16,3	36,1	32,6
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena svobodná	2 136	9,3	7,7	50,2	21,3	13,9	6,9
muž rozvedený nebo ovdovělý, žena vdaná	149	0,6	0,7	17,4	18,1	32,2	31,5
muž i žena rozvedení nebo ovdovělí	5 856	25,5	0,1	6,8	14,1	30,7	48,2

Páry, v nichž jsou oba svobodní, ve faktických manželstvích převažují

Ve struktuře faktických manželství podle rodinného stavu partnerů převažují páry, v nichž jsou oba svobodní (42,9 %) nebo oba rozvedení či ovdovělí (25,5 %). Faktických manželství, v nichž je jeden z páru svobodný a druhý rozvedený či ovdovělý, je 20,5 %.

Tab. 6.2.6 Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou podle počtu závislých dětí a ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti

	V čele muž	v tom s počtem závislých dětí			V čele žena	v tom s počtem závislých dětí		
		0	1	2 a více		0	1	2 a více
Neúplné rodiny	11 056	6 405	3 518	1 133	51 087	25 524	17 534	8 029
v tom podle ekonomické aktivity osoby v čele domácnosti:								
zaměstnaní	6 538	2 973	2 645	920	26 579	9 182	12 085	5 312
v tom podle postavení v zaměstnání:								
zaměstnanci	4 492	2 030	1 825	637	22 017	7 618	9 915	4 484
zaměstnavatelé	467	199	205	63	663	219	319	125
osoby pracující na vlastní účet	1 268	592	501	175	2 362	818	1 105	439
ostatní vč. nezjištěno	311	152	114	45	1 537	527	746	264
nezaměstnaní	766	376	299	91	3 884	1 051	1 911	922
ekonomicky neaktivní	3 035	2 664	315	56	18 294	14 352	2 419	1 523
ekonomická aktivita nezjištěna	717	392	259	66	2 330	939	1 119	272

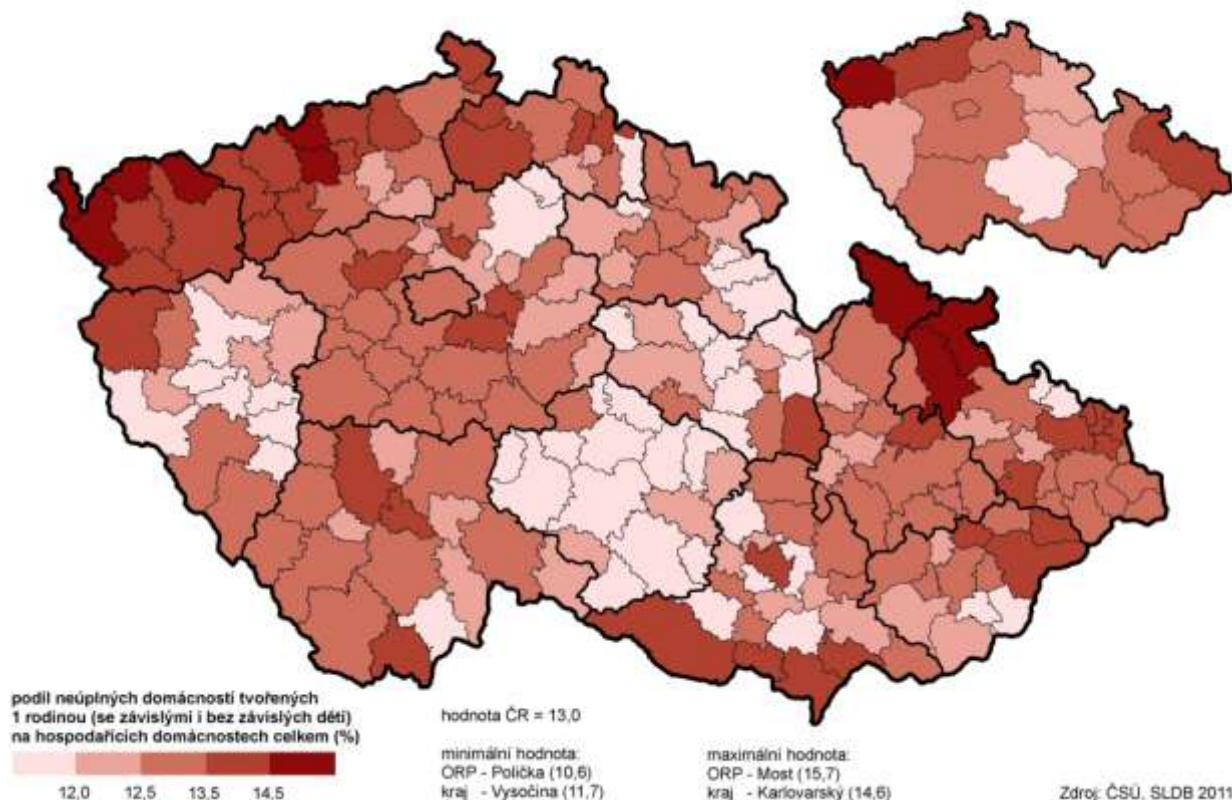
Téměř polovina neúplných rodin je ...

Domácnosti tvořené 1 neúplnou rodinou v Jihomoravském kraji tvoří 20,3 % rodinných domácností, resp. 13,1 % z celkového počtu hospodařících

... se závislími dětmi, většinu tvoří matky s dětmi

domácností. Více než polovina z 62,1 tisíc neúplných rodin je bez závislých dětí (51,4 %). Neúplných rodin se závislími dětmi bylo v kraji 30,2 tisíc, většinu tvoří matky s dětmi (84,6 %), je zde však i 4 651 otců, kteří se o děti starají sami. V neúplných rodinách žilo 41,0 tisíc závislých dětí (6,0 tisíc dětí v rodině s otcem a 35,0 tisíc dětí v rodině s matkou). Na jednu neúplnou rodinu se závislími dětmi připadlo v průměru 1,36 dítěte (1,28 v rodině s otcem a 1,37 v rodině s matkou).

Neúplné rodiny ve správních obvodech ORP a krajích

Podíl domácností tvořených 1 neúplnou rodinou byl mezi kraji 6. nejvyšší

Podíl domácností tvořených 1 neúplnou rodinou z počtu hospodařících domácností v kraji (13,1 %) byl mezi kraji 6. nejvyšší. V rámci kraje byl podíl nejvyšší v jižní části kraje – SO ORP Mikulov (14,3 %), Břeclav (14,0 %), Znojmo (13,7 %) a Hodonín (13,6 %) a také v Brně (13,6 %). Nejnižší podíly byly zjištěny v SO ORP Šlapanice (11,5 %) a Tišnov (11,6 %).

6.3. Nerodinné domácnosti

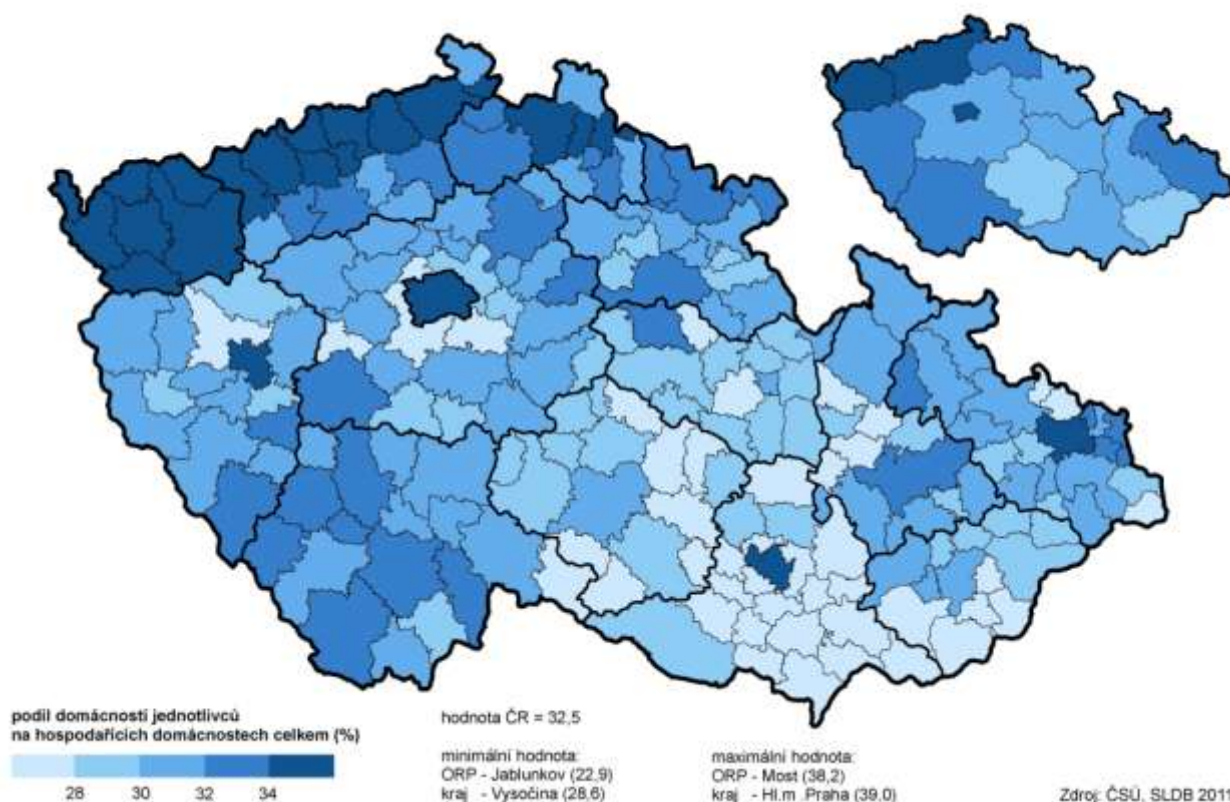
V nerodinných domácnostech převažují domácnosti jednotlivců

Nerodinné domácnosti tvořily v Jihomoravském kraji 35,3 % hospodařících domácností. Z 167,4 tisíc nerodinných domácností bylo 86,7 % domácností jednotlivců a 13,3 % vícečlenných nerodinných domácností. Z 145,1 tisíc domácností jednotlivců bylo 80,8 tisíc domácností žen (55,7 %).

Tab. 6.3.1 Nerodinné domácnosti podle velikostních skupin obcí a typu domácnosti

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Nerodinné domácnosti	167 355	1 816	6 905	12 786	32 095	17 566	19 598	76 589
v tom:								
domácnosti jednotlivců	145 117	1 646	6 164	11 395	28 612	15 721	17 195	64 384
z toho ženy (%)	55,7	52,1	52,4	52,9	56,2	57,8	57,1	55,5
vícečlenné nerodinné domácnosti	22 238	170	741	1 391	3 483	1 845	2 403	12 205
z toho domácnosti prarodičů s vnoučaty (%)	11,6	12,4	11,7	14,7	12,4	11,7	10,6	11,2

Domácnosti jednotlivců ve správních obvodech ORP a krajích

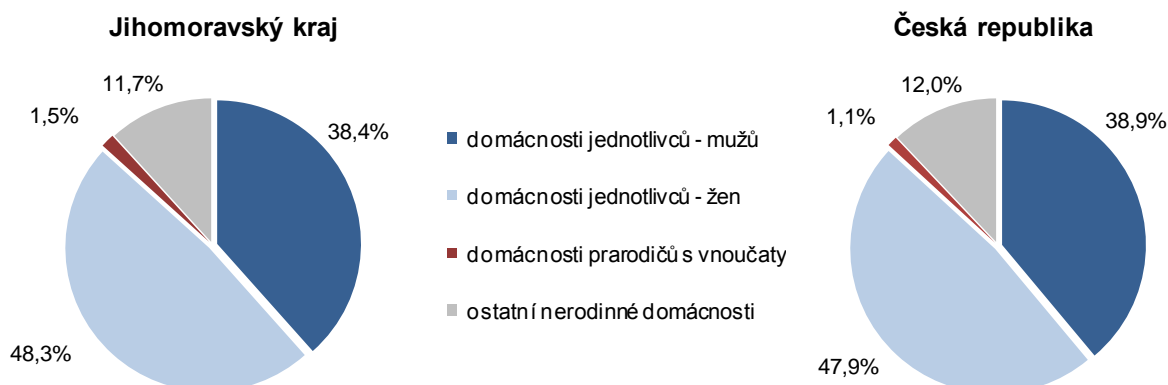
Podíl domácností jednotlivců byl 6. nejnižší mezi kraji

Domácnosti jednotlivců v kraji tvořily 30,6 % hospodařících domácností, což byl 6. nejnižší podíl mezi kraji. Ze zázornění v kartogramu je zřejmé, že podíl domácností je ve většině správních obvodů ORP pod hranicí 28,0 %. Krajský podíl tak výrazně ovlivnilo Brno, zde domácnosti jednotlivců tvořily 37,0 % hospodařících domácností.

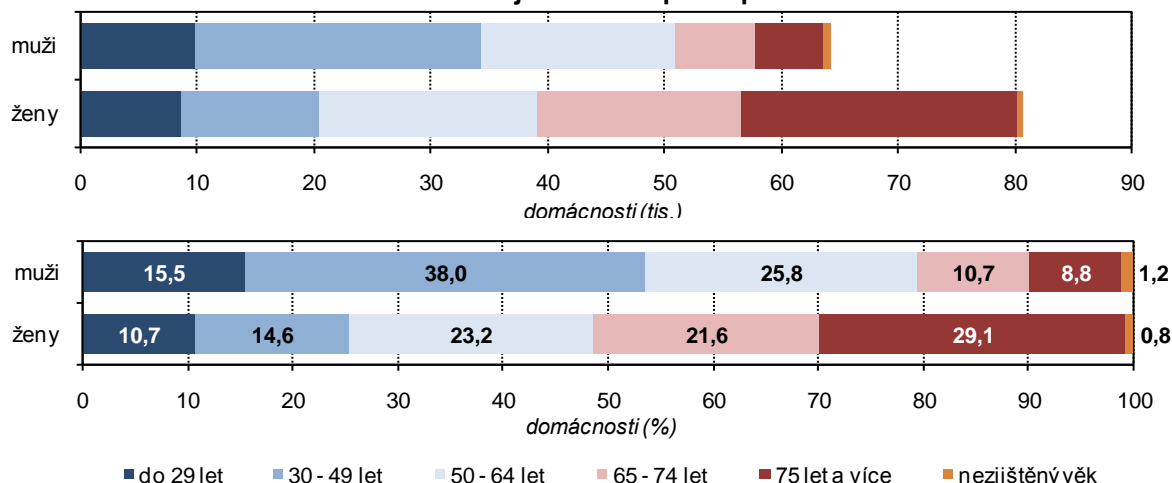
Krajský průměr nejvíce ovlivnilo Brno

Také ve velikosti podílu domácností jednotlivců v členění podle velikostních skupin obcí je patrný výrazný odstup Brna, neboť 2. nejvyšší podíl měly obce s 20 tisíci až 50 tisíci obyvateli, a to 32,1 %. Nejnižší podíl domácností jednotlivců byl zjištěn v obcích s počtem obyvatel 500 až 999 (24,2 %) a s 1 000 až 5 000 obyvateli (24,8 %). V obcích do 199 obyvatel se ženy na domácnostech jednotlivců podílely pouze 52,1 %, naproti tomu v obcích s 5 tisíci až 20 tisíci obyvatel tvořily 57,8 % domácností jednotlivců.

Graf 6.5 Struktura nerodinných domácností podle typu hospodařící domácnosti

Graf 6.6 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví a věku

Rozdíly v domácnostech jednotlivců podle pohlaví jsou dány věkovou strukturou

Domácnosti jednotlivců v kraji v členění podle pohlaví se ve všech směrech podstatně odlišují. Vše se odvíjí od věkové struktury. Zatímco u žen byla nejpočetnější věková skupina žen ve věku 75 a více let (29,1 %), u mužů je to věková skupina 30 až 49 let (38,0 %). Věková struktura potom úzce souvisí s charakteristikami ekonomické aktivity a rodinného stavu. Ekonomicky aktivní muži (zaměstnaní a nezaměstnaní) tvořili 62,2 % domácností mužů jednotlivců (u žen to bylo pouze 33,5 %). Ovšem domácnosti nepracujících důchodců u žen tvořily 59,5 % domácností žen (u mužů 25,1 %).

Tab. 6.3.2 Domácnosti jednotlivců podle pohlaví, rodinného stavu, ekonomické aktivity a věku

	Muži celkem	z toho rodinný stav (%)				Ženy celkem	z toho rodinný stav (%)			
		svobodní	ženatí	rozvedení	ovdovělí		svobodné	vdané	rozvedené	ovdovělé
Domácnosti jednotlivců	64 304	44,4	15,6	28,7	11,0	80 813	23,2	8,8	22,7	45,2
v tom podle ekonomické aktivity:										
zaměstnaní	34 977	52,1	15,7	29,8	2,3	24 240	46,3	12,8	30,0	10,9
nezaměstnaní	5 044	55,7	8,5	34,2	1,5	2 824	46,1	11,5	34,6	7,7
nepracující důchodci	16 138	18,5	16,3	29,3	35,9	48 062	6,1	5,7	19,1	69,0
ostatní ekonomicky neaktivní	2 004	83,6	4,9	10,4	1,0	2 497	78,1	12,2	6,7	2,9
nezjištěno	6 141	46,0	22,6	23,0	5,5	3 190	41,0	21,1	21,4	14,3
v tom podle věku:										
do 29 let	9 943	93,6	4,7	1,5	0,1	8 670	91,0	6,8	2,0	0,1
30 - 49 let	24 439	52,7	16,8	29,9	0,3	11 797	51,1	17,3	29,3	2,0
50 - 64 let	16 617	25,6	19,3	48,4	6,6	18 719	11,4	14,7	45,1	28,7
65 - 74 let	6 861	15,4	22,0	33,4	29,1	17 473	7,1	7,0	22,8	63,1
75 let a více	5 681	7,1	13,1	11,7	68,0	23 512	3,7	2,0	9,6	84,7
nezjištěný věk	763	80,1	2,9	2,4	0,9	642	86,4	4,2	1,2	2,2

Větší část domácností jednotlivců bydlí samostatně v bytě, ...

Z 145,1 tisíc hospodařících domácností jednotlivců v kraji bydlí 84,5 % domácností samostatně v bytě, 13,3 % domácností jednotlivců bydlí v bytě s další hospodařící domácností a 2,2 % hospodařících domácností jednotlivců bydlí mimo byty včetně zařízení.

... a to v bytě v bytovém domě

Z 142,0 tisíc hospodařících domácností jednotlivců (bydlící v bytě samostatně nebo s další hospodařící domácností) 41,2 % bydlí v rodinných domech, 56,5 % bydlí v bytových domech a 2,3 % v bytech v ostatních budovách.

Tab. 6.3.3 Domácnosti jednotlivců bydlící v bytech podle právního důvodu užívání bytu a podle ekonomické aktivity a postavení v zaměstnání obyvatel bytu

	Bydlící samostatně v bytě	z toho podle právního důvodu užívání bytu (%)				Bydlící v bytě s dalšími HD
		ve vlastním domě	v osobním vlastnictví	nájemní	družstevní	
Domácnosti jednotlivců	122 696	26,4	19,9	27,8	7,8	19 294
v tom ekonomická aktivita:						
zaměstnaní	49 412	20,8	22,7	31,2	9,7	8 530
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	38 349	19,3	23,5	32,0	10,3	6 461
zaměstnavatelé	1 864	31,6	19,5	24,6	6,4	284
pracující na vlastní účet	6 676	26,6	20,4	28,9	7,8	1 267
ostatní vč. nezjištěno	2 523	21,5	18,5	29,6	7,6	518
nezaměstnaní	6 260	22,8	15,1	33,8	8,6	1 245
ekonomicky neaktivní	60 959	32,7	19,1	25,3	6,6	6 974
nezjištěná ekonomická aktivita	6 065	13,3	10,1	18,3	3,5	2 545

Pouze pětina domácností jednotlivců bydlí v bytě v osobním vlastnictví

Z hlediska právního důvodu užívání bytu z 122,7 tisíc domácností jednotlivců bydlících samostatně v bytě většina domácností bydlí v nájemním bytě (27,8 %) a ve vlastním domě (26,4 %), následuje podíl 19,9 % domácností jednotlivců bydlících v bytě v osobním vlastnictví a 7,8 % v bytě družstevním.

Polovina jednotlivců bydlících samostatně v bytě byla ekonomicky neaktivní

Celkem 45,4 % členů domácností jednotlivců bydlících samostatně v bytě bylo ekonomicky aktivních (resp. 40,3 % zaměstnaných a 5,1 % nezaměstnaných), 49,7 % ekonomicky neaktivních a u 4,9 % nebyla ekonomická aktivita zjištěna. Podle postavení v zaměstnání osob v domácnostech jednotlivců 77,6 % zaměstnaných bylo v pozici zaměstnanců, 13,5 % tvořili pracující na vlastní účet a 3,8 % zaměstnavatelé.

Tab. 6.3.4 Vícečlenné nerodinné domácnosti podle počtu členů a počtu ekonomicky aktivních osob

	Celkem	v tom s počtem členů (%)				Průměrný počet členů domácnosti	
		2	3	4	5 a více	celkem	z toho s vlastním příjmem
Vícečlenné nerodinné domácnosti	22 238	71,8	16,9	6,2	5,1	2,52	1,53
v tom s počtem ekonomicky aktivních osob:							
0	6 292	79,8	13,5	4,0	2,7	2,34	0,82
1	8 050	78,3	14,4	4,9	2,3	2,34	1,46
2	6 371	72,8	17,8	5,5	3,9	2,43	1,84
3	1 059	x	58,4	22,9	18,8	3,77	2,80
4 a více	466	x	x	31,3	68,7	6,56	5,01

Vícečlenných nerodinných domácností je nejvíc v Brně

Vícečlenné nerodinné domácnosti v kraji tvořily 4,7 % z celkového počtu hospodářských domácností, resp. 13,3 % z nerodinných domácností. V rámci kraje byl nejvyšší podíl vícečlenných nerodinných domácností kromě Brna se 7,0 % v SO ORP Znojmo (3,9 %) a Kuřim (3,7 %), nejnižší pak v SO ORP Veselí nad Moravou (2,4 %) a Moravský Krumlov (2,6 %).

V těchto domácnostech žijí i prarodiče s vnoučaty, ...

Z 22,2 tisíc vícečlenných nerodinných domácností v kraji bylo 11,6 % domácností, v nichž žili prarodiče s vnoučaty. Z 2,6 tisíc domácností prarodičů s vnoučaty bylo 33,1 % domácností, kde vnoučata byla v pozici závislých dětí.

... nejčastěji babička s vnoučaty

Ve vícečlenné nerodinné domácnosti prarodičů s vnoučaty nejčastějším složením byl vztah prarodič-žena a vnoučata (80,7 %), dále prarodič-muž s vnoučaty (13,1 %), pouze 6,2 % domácností tvořili oba prarodiče a vnoučata.